

In de tuin - waar het leven wint

Christus Triumfatorkerk, 20 april 2025, Pasen

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

orgel en vleugel: Christian Hutter

trompet: Ólafur Elliði

ouderling: Saskia Leurink

diaken: Peter Driessen

hulpkoster: Wouter Muller

KOMEN

- Welkom
- Aanvangslied "Lied aan het licht" (Lied 601: 1 en 2) (staande)
- Moment van stilte (staande)
- Groet en bemoediging (staande)
- Bij de paaskaars

Dag licht, wat brand je mooi!
Zo goed dat je er bent met je warmte
die straalt op ons gezicht.
Welkom, licht.
Dag licht, mag ik je wat vragen?
Jij weet toch ook waar schaduw is?
Waar mensen in het donker zijn
die snakken naar een goed bericht?
Vertel eens, licht!

Ik zie waar mensen angstig zijn,
die huilen van verdriet.
Die door hun tranen 't licht niet zien,
en hopen dat het ooit, misschien,
voorbij zal gaan; de zon weer schijnt;
om lichter op te staan.
Ik zie waar mensen, groot en klein,
een ander heel erg missen.
Die weten: 'Het is nu voorbij.
Het licht gedoofd voor jou en mij.'
Juist voor die mensen schijn ik graag.
Die krijgen dan weer moed.
Mijn licht doet hun vaak goed.
Dat doe ik ook vandaag.

Dag licht, mag ik je nog iets vragen?
Geef jij ook tijd om stil te zijn,
om naar jouw licht te kijken?
Te dromen hoe het óók kan zijn:
een wereld vrij van angst en pijn.
Voor 'n lach op ons gezicht?
Vertel eens, licht!

Ik nodig iedereen graag uit
om rustig tijd te nemen.

Geef je maar over aan mijn licht,
mijn vlam die voor jou brandt.
Die werpt het licht op wat nog komt
op wat je nu misschien niet ziet:
een nieuwe overkant.

Dag licht, schijn jij maar door.
Jij geeft ons hoop en warmte,
die straalt op ons gezicht.
Welkom, licht!

- Lied: O vlam van Pasen, steek ons aan' (lied 637: 1, 3 en 4)
- Kyriëgebed
- Glorialied "Dit is de dag" (Lied 632: 1 en 3)

WOORD

- Met de kinderen

Gebed

Filmpje

Projectlied: In de tuin

- Lezing Openbaring 22: 1-5 (Saskia)
- Lied 'De steppe zal bloeien' (Lied 608: 1 en 3)
- Lezing Johannes 20: 11-18
- Lied: 'Sta op – een morgen ongedacht (Lied 630: 1, 2 en 3)
- Preek

Op deze paasmorgen komen er een aantal berichten uit de actualiteit van deze week bij elkaar. Afgelopen maandag opende het dagblad Trouw met dit artikel: "Voor het eerst zijn jongeren geloviger dan de generatie voor hen"

Het gaat over het langlopende onderzoek "God in Nederland". De inleiding luidt: "De meerderheid in Nederland gelooft niet. Maar Generatie Z – Gen Z, geboren tussen 2001 en 2007, is juist positief over kerk en geloof. Een breuk, menen de onderzoekers."

Wat een bijzonder! Verderop in de krant staan drie mooie interviews met jongeren die de kerk hebben gevonden. Daarin staan ook mooie dingen, zoals: "We missen houvast. En dan ga je zoeken. Voor sommigen is dat therapie, voor mij God", zegt de 23-jarige Suraj Bhoelai over zijn generatie. Colin Bijlstra, ook 23, kenschetst Gen Z zo: "We missen verbinding. En de kerk biedt dat wel."

Toen dit item op het 8uur journaal was gebeurde dat onder de kop *conservatief*. En ook in de krant van afgelopen maandag staat: "Als het om ethische onderwerpen gaat, is Gen Z behoudender dan de millennials. Abortus wijzen Gen Z'ers vaker af en ze staan negatiever tegenover homoseksuele relaties. Dat past volgens de onderzoekers in de 'culturele backlash' die andere studies aantonen onder een deel van de jeugd."

Deze voorzichtige revival van het geloof is blijkbaar ook een stap terug naar het verleden.

In mijn hoofd verbond deze laatste zin zich met twee andere nieuwsitems deze week. De eerste ging over de conservatief-katholieke stichting *Civitas Christiana* die een kruistocht voert tegen een in mijn ogen prachtige en uitgebalanceerde lentekriebelsweek in het basisonderwijs, waar – voor zover ik er zicht op heb – kinderen leren dat het goed is zoals je bent.

En vrijdag nog in de krant een achtergrond artikel over *mansplaining*, *manosphere*, anti-feminisme en mysogynie, – ook ik moest sommige van deze termen even googelen, maar ze hebben allemaal te maken met de achterstelling van de vrouw en mannelijke dominantie.

Door influencers als Andrew Tate en een populaire nieuwe serie op Netflix (*Adolescence*) blijkt er óók onder jongeren een subcultuur te ontstaan die niet alleen conservatief is, maar vooral ook de machocultuur en vrouwenhaat promoot.

Vaak gebruiken deze influencers christelijk gedachtegoed om hun punt te maken. Over de ondergeschikte positie van de vrouw over de man als hoofd van het gezin, over het fysieke overwicht ook van de man.

De man is dan de sterke leider. De krachtpatser die alles beter weet en die naar buiten treedt in de samenleving, en de vrouw is dan de zorgende moeder van het gezin die thuis in de kleine kring het huishouden bestiert.

Met het paasverhaal in mijn hoofd liep ik een tijdje te kauwen op deze ontwikkeling in de westerse samenleving. In Amerika is het al best groot, in Nederland blijkbaar in opkomst.

Klopt wat daar beweerd wordt met wat ik uit de bijbel leer?

Natuurlijk is de bijbel een door mannen geschreven boek. En natuurlijk staan er dingen over vrouwen in waar wij met onze moderne inzichten ons bij achter de oren krabben. Dat de man over de vrouw zal heersen, zoals in Genesis 3 staat, of dat de vrouw te midden van de gemeenschap er het zwijgen toe moet doen. Precies zinnen als deze zijn nu een groot geschilpunt in de Christelijk Gereformeerden Kerken, waar men ruzie maakt over de vraag of een vrouw ambtsdager kan worden? De discussie die in onze kerk in de jaren zestig werd gevoerd, dreigt nu de Christelijk Gereformeerde kerken te scheuren.

Toch zijn het maar een paar zinnnetjes die ik hier kan citeren.

In de rest van de bijbel lees ik iets anders.

Over de fundamentele gelijkheid van man en vrouw in Genesis 1 en 2 bijvoorbeeld en ook zelfs in de brieven van Paulus: in Jezus is geen slaaf of vrij, geen Jood of Griek, geen man of vrouw.

Over Rachab en Tamar en Batseba en Maria die als revolutionaire daad van de Evangelist Matteüs opeens opduiken in de gebruikelijke mannelijke stamboom van Jezus.

En dus vandaag. In het belangrijkste verhaal in de Bijbel. In welk evangelie je het ook leest. Vrouwen spelen de hoofdrol en leer ik iets anders.

Maria van Magdala is de trouwe leerling van Jezus, die in de kerkgeschiedenis een beetje is ondergesneeuwd.

Zij is de eerste getuige van de opstanding.

Zij is de eerste mens die Jezus herkend als de levende.

Zij staat als eerste na Jezus op. Zij wendt zich als eerste af van de dood en gaat opnieuw, gaat echt leven.

Over leven gaat dit verhaal, Over nieuwe schepping.

Dit opstandingsverhaal vertelt het verhaal van de hof van Eden opnieuw.

Kijk maar:

Ooit stelde God bij de ingang van de hof van Eden twee engelen met een flitsend, vlamvend zwaard, om de levensboom te beschermen. Nu ziet Maria hier in deze graftuin twee engelen in witte kleren zitten, een bij het hoofdeind en een bij het voeteneind van de plek waar het lichaam van Jezus had gelegen. Zij hebben de deur van het paradijs opnieuw geopend, de steen weggerold. Maria wordt toegelaten tot de levensboom, tot de opstanding en nieuw leven.

Eerst ziet Maria het nog niet. Hoe zou dat kunnen? Ze ziet alleen een nieuw graf. Ze draait ze zich om. Hier is Jezus niet. Verdrietig, verdwaasd.

En dan staat daar opeens die man. Een man in de tuin. Logisch dat Maria denk dat het de tuinman is. Rembrandt heeft Hem zelfs een schepje in de hand gegeven.

Zo schetst Johannes het verhaal van een man en een vrouw in een paradijselijke tuin. Als dit geen herschepping is. Als dit niet een nieuwe Adam en een nieuwe Eva zijn...

Dit is de tuin waar alles begon, ooit in Eden, de tuin waar alles naar toe gaat, in Openbaring 21. De tuin waar Gods woonplaats is onder de mensen, waar het goed is. Nieuwe schepping, waar alle tranen uit de ogen worden gewist. Geen dood meer is, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij...

Maria draait zich om. Ze draait zich me haar rug naar het graf, weg van de dood de andere kant op. Maar ze ziet het nog niet.

Ze ziet nog niet een nieuwe Adam, ze ziet de tuinman. Ze beseft nog niet dat ze terug is in het Paradijs. Voor haar is dit nog een graftuin.

Totdat ze een naam krijgt: Maria.

Totdat haar naam wordt geroepen: Maria.

Zoals die oude Adam ooit naam gaf alle dieren die God schiep in zijn hof.

Zo wordt Maria door deze nieuwe Adam bij haar naam geroepen. Als eerste van de nieuwe schepping.

Niet Petrus, niet Paulus, zelfs niet Johannes,.

Deze vrouw, Maria van Magdala, de trouwste leerling van Jezus is de eerste van de nieuwe schepping. De eerste die doorziet, doorvoelt, die beleeft wat opstanding is. Haar naam wordt geroepen, en ze draait zich nogmaals om: ze keert zich naar het leven, het paradijs in. Het is Pasen.

Ik ben blij met iedereen die zich voor het christendom interesseert. Ik ben blij met een nieuwe openheid – juist bij jongere generaties voor kerk en geloof. Ik verheug me over jongeren die via TikTok het geloof ontdekken.

Ik vertel ze graag wat het geloof mij doet. Hoe ik God soms dichtbij ervaar.

Hoe Jezus' opstanding mij helpt om hoop te houden in een wereld die soms zo hopeloos is.

Maar dit verhaal. Het verhaal van Pasen vertelt een ander verhaal; dan wat ik lees in de krant over 'mysogeny' en 'manosphere'.

Ik lees het verhaal van een mens naar Gods hart die zich kwetsbaar durft op te stellen.

Die zichzelf opoffert. Zijn leven geeft voor anderen. Zijn leven geeft voor waar Hij in gelooft en waar hij voor staat.

Dat dat is sterk en krachtig en onnavolgbaar, maar bepaald niet macho.

En ik vertelt graag het paasverhaal, waarin voorbij alle grootspraak, geweld en mannenmacht een vrouw, en dan ook een vrouw die bepaald niet in hoog aanzien stond, de eerste getuige is van de opstanding.

Haar naam wordt hier geroepen, als enige: Maria.

Zij laat aan iedereen die na haar komt - mannen en vrouwen - zien hoe dat werkt opstanding:

Allereerst met liefde, de liefde dreef haar naar het graf, toen de dag nog moest aanbreken, en door goed te kijken: Maria zag twee engelen in witte kleren waar Petrus en Johannes hen niet zagen. Zij had de moed zich om te draaien, te kijken, te vragen. En zij láát zich roepen, zij luistert en hoort haar naam: Maria.

Zo wordt Maria een blauwdruk op deze Eerste Paasdag voor u en voor jou en voor mij en voor alle oude en nieuwe gelovigen: kijk goed, luister goed en laat je leiden door liefde. Richt je blik op de toekomst, weg van de dood en sta op. Dan wordt het Pasen. Dan ben je terug in het paradijs.

Amen

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied 'Groen ontluikt de aarde' (Lied 625)
- Dankgebed en voorbeden, stil gebed, Onze Vader

- Collecte

GAAN

- Slotlied: 'U zij de glorie' (Lied 634)
- Zegen